

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-524

26.6.2019

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Fall fra stillas – ryggplager – årsakssammenheng.

Forsikrede falt fire meter fra stillas og brakk ribbeinet. Ryggplager ble først nevnt i legejournalen 14 måneder etter fallet. Spørsmål om det var årsakssammenheng mellom fallet og nåværende ryggplager. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom fallet og ryggplagene. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (stillasarbeider, f. 1960) falt 27.1.14 "fra stillas i 4 meters høyde og landet på betonggulv/armeringsjern med høyre side ned", jf. journal fra O.U. samme dag. Undersøkelser påviste "ribbensbrudd hø. side, ellers ingen patologi" jf. notat 28.1.14. Ryggplager nevnes ikke i akuttjournalene. En oversikt fra Nav viser at forsikrede var sykmeldt til 21.2.14, deretter friskmeldt.

Det er bare lagt frem journaler for tiden etter hendelsen.

I skademeldingen til Nav 29.1.14 beskrives hendelsen slik:

... befant sig på et dekke med et midlertid rekkverk ... og Ch (en kollega) befant seg på en ... stillas. CH demontert stillaset og sendte stillasutstyret til ... som var på andre siden det midlertidig rekkverket. ... lente seg mot rekkverket og det falt til bakken til sammen med Ham falt 4 meter og landet på høyre høft.

Nav godkjente 5.2.14 "Ribbensbrudd" som yrkesskade.

Ryggplager nevnes for første gang i legejournal av 18.3.15: "Klarar inte att motionera för ryggen säger ifrån". Ryggplager nevnes deretter i journal 20.10.15. Det heter at forsikrede de siste to dagene hadde hatt kraftig smerte i "lendryggen" på høyre side med utstråling ned mot kneet. Det heter også at forsikrede har hatt rygg smerter til og fra i perioder under lengre tid. Legen bedømmer tilstanden som "Lumbago-ischias".

Fysioterapeut L. noterer 2.11.15:

Konstant ryggont sedan mer än 20 år tillbaka. Har episoder med smärta ned i benen. Blir mycket trött i ryggen av att stå och gå mycket. Fick för drygt två veckor sedan mer ont än vad han haft tidigare. Det onda kom, i slutet av en tio dagars ledighet under vilken han inte gjort någonting, inte ens tagit promenader utan bara suttit eller halv-legat på rygg. ...

Fysioterapeuten noterer 2.11.15 at han hadde vanskeligheter med å forklare de konstante ryggplagene, men de mer akutte episodene tolket han som "posteriort derangement" grunnet mye stillesitting.

I journal 25.11.15 omtaler diabetessykepleier under rubrikken anamnesen fallet for "några år sedan". Det heter videre: "Ibland kan det ena benet utan förvarning vika sig. Känner ofta hur det surrar i fötterna när han ligger." Diagnosen var blant annet "Lumbago-ischias".

I journal 20.2.16 skriver legen at forsikrede har vanskeligheter med å mobilisere seg pga. smertene. "Diagnos Artros i ryggraden
Kronisk Sedan 2016
RTG 2010 Artros i ryggraden"

Nav-oversikten viser sykmelding 9.-20.3.16.

Av journal 4.4.16 fremgår at det var tatt MR av lenderyggen, og at diagnosen ble satt til "Lumbalt diskbråck".

Ifølge Nav-oversikten av 7.11.16, var forsikrede sykmeldt 11.5.-30.9.16. Av legejournalen 25.11.16 fremgår at forsikrede var sykmeldt ut året.

Selskapet mottok skademelding 11.4.16.

Dr. K. skriver i notat av 22.4.16 at forsikrede hadde opplyst at han tidligere i hovedsak var frisk frem til:

ryggtrauma for något år sedan i samband med fall från byggnadsställning cirka 4 meter. MR visande diskbråck L4-L5-nivå med förutsättningar både för trängsel i spinakanalen och nervrotspåverkan där smärtutstrålningen i benen åtminstone till en del kan överensstämja med L5-dermatomet. ...

Han ble operert 19.10.16. I epikrise 20.10.16 er inngrepet betegnet som "Dekompression L4-L5 centralt".

Fysioterapeut W. noterer 21.11.16 at:

Patienten har sedan i februari i år haft stora besvär med sin rygg ... År 2010 hade han en del värk enl. tidigare rtg-remiss, men rtg-svar visade lättare degenerativa förändringar. År 2014 föll han 4 m. ner på ryggen. Röntgades samt vårdades i Norge då, finns inga anteckningar att tillgå. Gjorde en MR i år som visade diskbråck ffa L4-L5 samt degenerativa förändringar som tidigare. Tänkbart är således att diskbråcket uppstod 2014 och att han fått spinal stenosis till följd av detta tillsammans med pålagringar. ...

Fysioterapeutnotatet 20.12.16 beskriver økende plager. Fysioterapeuten mistenker at dette skyldes ufordelaktig holdning/belastning og fremhever også forsikredes vekt.

Selskapets rådgivende lege konkluderer i uttalelse 27.4.17 slik:

På bakgrunn av ovennevnte informasjon er det mindre sannsynlig at hans ryggsmarter oppsto i arbeidsulykken den 27.01.2014. Ryggsmertene synes å ha tilkommet mer enn halvannet år etter skaden. Mest sannsynlig har hans ryggplager sammenheng med slitasjemessige forhold i ryggen slik som det ifølge journal ble påvist ved røntgen i 2010. Det ble også beskrevet i hans journal at han hadde hatt ryggplager i mange år. Uttalelsen fra sykegymnasten som mente at hans diskbråck kunne ha sammenheng med skaden anser jeg ut fra det ovennevnte for å være villedende og ikke i tråd med den beskrevne sykdomsutvikling.

Selskapet avsto kravet 4.5.17 pga. manglende årsakssammenheng mellom hendelsen og nåværende ryggplager.

Forsikrede har fremlagt et Medicinskt invaliditetsintyg, datert 11.9.17 og undertegnet av dr. M. ved den klinikk hvor han ble operert. Under rubrikken "aktuell skada" heter det:

Falltrauma i anamnesen med efterfølgende besvær i form av ryggværk och kronisk posttraumatisk huvudværk. Debut kring 2015. Då också tilltagande besvär med ryggværk ...

I punkt 7 "Arbetsförmåga" skriver M.:

Pasienten har en nedsatt arbetsförmåga i ryggbelastande arbete. ... Denna arbetsfunktionsnedsättning bedöms vara tillsvidare och 100 procent i ryggbelastande arbete. Dock uppvisar pasienten god motivation till att ta del av övriga på arbetsmarknadens förekommande arbeten. Där bedöms arbetsförmågan vara fullgod.

Under rubrikken "prognos" fremgår at resultatet av operasjonen ikke er fullgodt, og at det er en risiko for reoperasjon. Hans arbeidsevne vurderes som nedsatt med 100 % i arbeid som belaster ryggen.

Det er også fremlagt en uttalelse fra dr. K., påført en e-post av 30.8.17 fra forsikredes advokat. På spørsmål fra advokaten om forsikredes "skade i dag skyldes yrkesskaden. Nærmere bestemt om ... plager i dag har bakgrunn i skaden på arbeidsplassen" svarer legen: "Eftersom pat innan olyckan inte hade några ryggbesvär som krävde behandling bedömes olyckan av mig at vara utlösande faktor till besvären."

I brev 4.10.17 opplyser forsikrede at han "ble som følge av ulykken omskolert til ikke-ryggbelastende arbeid. Dette er årsaken til at han ikke har vært sykmeldt." Dette var ukjent for selskapet og saken ble avsluttet i Finansklagenemnda da selskapet ønsket å gjenoppta behandlingen av saken.

I udatert e-post til selskapet opplyser forsikrede at han etter omskoleringen har jobbet med lagerarbeid, med samme lønn som før.

Selskapet opprettholdt avslaget 18.10.18 med samme begrunnelse som tidligere. I avslaget fremgår også at forsikredes omskolering til lagerarbeid varte én måned fra 19.1.15.

Forsikrede har lagt frem en ny uttalelse fra dr. K. I denne, datert 30.4.19, heter det:

... ramlade från arbetsställning för cirka 5 år sedan med åtföljande ryggtrauma som ej gav med sig på analgetika/sjukgymnastbehandling.
Utredning med MR visade diskbräck L4-L5 med förutsättningar för spinal trängsel och nervrotspåverkan som utmynnade i dekompression oktober 2016. Då ... före olyckan inte hade några besvär enligt egen utsago från vare sig rygg eller ben förefaller det finnas ett uppenbart samband mellan olycka och besvär enligt undertecknads förmenande.

Selskapet opprettholdt avslaget 29.5.19, og forsikrede ba om ny vurdering fra Finansklagenemnda samme dag.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom fallet på jobb og hans ryggplager, og at han har krav på ménerstatning og erstatning for nedsatt ervervsevne. Fallet på arbeidsplassen har ingen sammenheng med "slitasjemessige forhold" slik selskapets rådgivende lege hevder. Denne har ikke forutsetninger for å overprøve fysioterapeuten, da han aldri har undersøkt forsikrede.

Under enhver omstendighet kan plagene anses som skade og sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade. Selskapet har da bevisbyrden for at det ikke foreligger årsakssammenheng, jf. yrkesskadeforsikringsloven § 11, annet ledd. Dessuten må det etter yfl. § 11 tredje ledd ses bort fra forsikredes "særlige mottakelighet for skaden".

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager. Ryggsmerter nevnes for første gang i journal 18.3.15, og deretter ikke før i slutten av oktober 2015. I denne perioden på 1,5 år har forsikrede vært friskmeldt og stått i jobb. Han ble sykmeldt for ryggsmerter igjen to år etter skadedato. Han har hatt ryggplager i over 20 år, og plagene har mest sannsynlig andre årsaker, jf. også rådgivende leges vurdering. Det er svakheter ved erklæringene som konkluderer med årsakssammenheng, herunder at det feilaktig legges til grunn at han ikke hadde plager fra før.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemnda gjelder om forsikredes ryggplager er omfattet av yrkesskadeforsikringsloven § 11.

Forsikrede har anført at yfl. § 11 første ledd bokstav b og bevisbyrderregelen i paragrafens annet ledd får anvendelse. Bestemmelsen i yfl. § 11 første ledd bokstav b gjelder skade eller sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade. Etter denne bestemmelsen skal slike sykdommer mv. være tatt inn i en forskrift. Nemnda kan ikke se at de aktuelle ryggplagene er tatt med i verken den ene eller den andre av de forskriftene fastsatt 11.3.93 nr. 219 og 220. Når tilfellet ikke er omfattet av § 11 første ledd bokstav b, kommer ikke bevisbyrderregelen i yfl. § 11 annet ledd til anvendelse.

Nemnda behandler så om det foreligger en skade eller sykdom som er "forårsaket" av en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 bokstav a. I uttrykket forårsaket ligget et krav om at det må sannsynliggjøres at det er årsakssammenheng mellom en hendelse og senere plager. Det foreligger årsakssammenheng mellom en ulykke og anførte plager om hendelsen er en nødvendig betingelse for plagene, og hendelsen har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er nødvendig å knytte ansvar til den, se Rt. 1992 s. 64. Det er kravstiller – forsikrede – som må sannsynliggjøre at hendelsen er årsak til plagene mv.

Nemnda legger til grunn at det i dette tilfellet ikke dreier seg om en bløtdelsskade eller prolaps. I de fremlagte journalutdragene omtales plagene som "degenerative forandringer", "spinal stenose" og "diskbrokk". En vurdering av årsakssammenheng mellom forsikredes plager og hendelsen i januar 2014 må bygge på det fremlagte medisinske materialet.

Forsikrede hadde et fall på fire meter 27.1.14. Ved undersøkelser på sykehuset samme dag fremgår av traumejournalen at det ble påvist ribbensbrudd. Det fremgår også at han landet på høyre side. Sykehusnotatene fra 2014 omtaler ikke ryggsmarter. Opplysninger om ryggsmarter – etter fallet i januar 2014 – kommer for første gang i et legenotat mer enn ett år etter hendelsen i 2014. Slik nemnda ser det, mangler her både akutt- og brosymptomer.

Forsikrede har fremlagt uttalelser fra flere behandlere. I disse er det utsagn om mulig årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikrede ryggplager. Nemnda kan imidlertid ikke se at de ulike uttalelsene bygger på annet enn forsikredes egne utsagn, og etter nemndas syn er de ikke egnet til å sannsynliggjøre årsakssammenheng. Dr. K. har åpenbart ikke hatt tilgang til traumejournalen fra O. U. og trekker heller ikke inn opplysningen om at forsikrede skal hatt "konstant ryggont" i mer enn 20 år, se fysioterapeut Ls notat av 2.11.15. Heller ikke fysioterapeut Ws uttalelse om mulig sammenheng mellom diskbrokk og hendelsen 2014 er nærmere begrunnet.

Forsikrede har anført at bestemmelsen i yfl. § 11 tredje ledd får anvendelse og at det skal ses bort fra hans "særlige mottakelighet for skaden ...". Så lenge det verken er sannsynliggjort akutt- eller brosymptomer, kan nemnda ikke se at bestemmelsen får anvendelse. Hensikten med bestemmelsen er å forenkle vurderingene omkring årsakssammenheng og dermed gi et raskere oppgjør, men anvendelsen av bestemmelsen forutsetter at det godtgjøres at det er sammenheng mellom hendelsen og forsikredes plager. Så lenge det er usikkerhet om plagen i det hele tatt skyldes fallet, kan nemnda ikke se at bestemmelsen kan komme til anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).